

Studie over de naam van YHWH

Door Paul Visser, Chavoerah Maqor Ermelo

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה אֲהִי אֲשֶׁר אֲהִי
וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲהִי
שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם:

וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי
אֲלֵיכֶם זֶה שְׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זְכוֹרִי לְדֹר דֹּר:

vai•Yo•mer E•lo•Him 'el- mo•Sheh, 'eh•Yeh 'a•Sher 'eh•Yeh:

vai•Yo•mer, koh to•Mar liv•Nei Yis•ra•'El, 'eh•Yeh she•la•Cha•ni
'a•lei•Chem.

vai•yo•Mer od E•lo•Him 'el- mo•Sheh, koh- to•Mar 'el- be•Nei

Yis•ra•'El Yah•weh 'e•lo•Hei 'a•vo•tei•Chem, 'e•lo•Hei 'av•ra•Ham

'e•lo•Hei yitz•Chak ve•lo•Hei ya•'a•Kov she•la•Cha•ni 'a•lei•Chem:

zeh- she•Mi le•o•Lam, ve•Zeh zich•Ri le•Dor Dor

[youtube.com: Justin van Rensburg, uitleg op 1:40 uur](https://www.youtube.com/watch?v=Justin-van-Rensburg)

Exodus 3:14-15

Toen zeide God tot Mozes: **Ik ben, die Ik ben**. En Hij zeide: Aldus zult gij tot de Israëlieten zeggen: **Ik ben** heeft mij tot u gezonden. Voorts zeide God tot Mozes: Aldus zult gij tot de Israëlieten zeggen: De **HEERE**, de God uwer vaderen, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob, heeft mij tot u gezonden; **dit is mijn naam voor eeuwig en zo wil Ik aangeropen worden** van geslacht tot geslacht.

Er is veel discussie over het tetragram(maton) (Grieks: τετραγράμματον) ofwel de **vier letters** (YHWH)

die “De Naam” (HaShem) van God weergeven in de Hebreeuwse teksten van de Bijbel.

De discussie gaat over:

1. hoe “De Naam” uitgesproken zou moeten worden
2. of “De Naam” uitgesproken moet of mag worden
3. wat “De Naam” betekent

Alleen maar medeklinkers

א י צ א נ
א י צ ז
יהוה

Zoals bekend is de TeNaCh (oude/eerste testament) in het Hebreeuws geschreven met alleen maar medeklinkers.

De vocalen (de klinkers aa, a, ee, e, u, oe, ie, i) staan er niet bij.

Deze zijn later door de Masoreten toegevoegd voor de uitspraak.

Dus aan de 'oude' teksten kunnen we niet zien hoe het uitgesproken zou moeten worden.

Sommige van deze medeklinkers, of consonanten, werden gebruikt als klinkers.

Deze letters noemen we matres lectiones (Latijn), leesmoeders.

Het gaat in dit geval om de volgende vier letters: י ו ה א

1. Alef : kan voor alle lange klinkers staan ie, ee, è, aa, oo, oe
2. Hee : staat voor aa, ee, è, of oo **maar alleen aan het eind van een woord**
3. Wav : staat voor oo of oe
4. Yod : staat voor ie of ee

Als je goed kijkt zie je direct al dat alle letters van God's naam ook leesmoeders kunnen zijn.

יהוה

Woorden beginnen ALTIJD met een medeklinker. Maar Adonai en Elohiem beginnen toch met een klinker?

Als klank wel, maar het woord begint met een medeklinker, kijk maar:

אלהים אדני

Ze beginnen beide met een Alef.

Als we ze beide met de nikkoed, de klinkers, schrijven dan worden een aantal dingen duidelijk:

אֱלֹהִים אֲדֹנִי

Elohiem begint met een korte è klank, de alef zelf heeft geen klank, en de yod is hier een leesmoeder. Hetzelfde geldt voor Adonai, begint met een korte à klank, en de yod is hier gewoon yod.

De Masoreten

Masoreten zijn middeleeuwse joodse geleerden, zij hebben het klinker-systeem ontwikkeld om de uitspraak van woorden en hun accent vast te leggen.

Dit om te voorkomen dat de uitspraak verloren zou gaan.

de klinkers/Nikkoet

Goede sites om te lezen over het klinker systeem zijn:

<http://www.jewfaq.org/alephbet.htm#Vowels>

https://www.hebrew4christians.com/Grammar/Unit_Two/Vowel_List/vowel_list.html

◌ִ	<u>Qamets</u>	<u>lange aa</u>
◌ִֿ	<u>Chateef Qamets</u>	<u>korte aa</u>
◌ִֿֿ	<u>Chateef Qamets</u>	<u>korte oh</u> ¹⁾
◌ֶ	<u>Patach</u>	<u>korte a</u>
◌ֶֿ	<u>Chateef Patach</u>	<u>korte à</u>
◌ֵ	<u>Segol</u>	<u>korte e</u>
◌ֵֿ	<u>Segol Yod</u>	<u>lange e</u>
◌ֵֿֿ	<u>Chateef Segol</u>	<u>korte è</u>
◌ִֿֿֿ	<u>Chireq</u>	<u>korte i</u>
◌ִֿֿֿֿ	<u>Chireq Yod</u>	<u>lange ie</u>
◌ֹ	<u>Cholem</u>	<u>lange oo</u>
◌ֹֿ	<u>Cholem Way</u>	<u>lange oo</u>
◌ֹֿֿ	<u>Shoereq</u>	<u>lange oe</u>
◌ֹֿֿֿ	<u>Kibboets</u>	<u>korte oe</u>
◌ֵֿֿֿ	<u>Tseree</u>	<u>lange ee</u>
◌ֵֿֿֿֿ	<u>Tseree Yod</u>	<u>lange ee</u>
◌ֻ	<u>Shewa</u>	<u>korte uh</u>

1) Een vuistregel is dat in een zelfstandig naamwoord qamets gevolgd door shewa bijna altijd wordt uitgesproken als korte o plus stille shewa (zie chokh-ma).

חֻכְּמָה

Dezelfde combinatie in werkwoorden is niet zo voorspelbaar, maar wordt meestal uitgesproken als een lange a plus een vocale shewa.

De Masoreten hebben dus ook klinkers gezet bij "De Naam". Maar die zijn dus niet altijd hetzelfde.

Zie Bijlage A; het verschillende klinker gebruik onder YHWH

YHWH ADoNaY

יְהוָה אֲדֹנָי

Je ziet hier YHWH met de klinkers a, o, a van Adonay.

Waarbij de patach weggelaten wordt en de shewa overblijft en ook de cholem verdwijnt.

Dit gebeurt om grammaticale redenen.

YHWH ELoHiYM

יְהוָה אֱלֹהִים

Je ziet hier YHWH met de klinkers e, o, i van Elohiem.

De dubbele Yod

YHWH begint met een Yod en Adonay eindigt met een Yod. Hier komt de dubbele Yod vandaan.

Dit vind je bijvoorbeeld in het gebedenboek terug:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

barukh attah YHWY Adonay melek ha'olam

De kabbalisten zeggen dat wanneer iemand de naam van God in het gebed zegt,

hij zich de twee namen moet voorstellen als geschreven **יאהדונה** YAHDWNHY.

In de [gematria](#) is YHWH + ADONaY = (10+1+5+4+6) + (50+5+10) = 91
en AMeN = 1+40+50 = 91

In [Openbaring 3:14](#) zegt Jesjoea: "En schrijf aan de engel der gemeente te Laodicea:
Dit zegt de **Amen**, de getrouwe en waarachtige getuige, het begin der schepping Gods:"

Jesjoea is de Amen.

YHWH wil dat zijn naam gesproken wordt

[Exodus 3:15](#)

Voorts zeide God (Elohim) tot Mozes: Aldus zult gij tot de Israëlieten zeggen: **De Here** (YHWH), de God uwer vaders,
de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob, heeft mij tot u gezonden;
dit is mijn naam voor eeuwig en zo wil Ik aangeroepen worden van geslacht tot geslacht.

[Jesaja 42:8](#)

Ik ben de Here (YHWY), **dat is mijn naam**, en mijn eer zal Ik aan geen ander geven noch mijn lof aan de gesneden beelden.

Jeremia 23:27

23 Ben Ik een God van nabij, luidt het woord des Heren, en niet een God van verre?

24 Zou zich iemand in schuilhoeken kunnen verschuilen, dat Ik hem niet zou zien?

luidt het woord des Heren. Vervul Ik niet de hemel en de aarde? luidt het woord des Heren.

25 Ik heb gehoord wat de profeten zeggen, die in mijn naam vals profeteren:

Ik heb gedroomd, ik heb gedroomd!

26 Tot hoelang? is er iets in het hart van de profeten, die leugen profeteren en profeten zijn van de bedriegerij van hun hart;

27 **Die erop bedacht zijn mijn volk mijn naam te doen vergeten** door hun dromen, die zij elkander vertellen, evenals hun vaders mijn naam hebben vergeten door de Baal?

Hoe spreken we YHWH dan uit?

Er zijn meerdere manieren bedacht om de 'Naam' zelf niet uit te spreken maar toch te bedoelen:

- HaShem, "de Naam"
- Yod Hee Wav Hee, de klinker namen
- DE EEUWIGE,
- HIJ DIE IS,
- IK BEN, eigo eimi (grieks)

Is het zo dat we (ze) de uitspraak echt vergeten zijn? [wikipedia](https://en.wikipedia.org/wiki/Names_of_God_in_Judaism)

Dode Zee rollen

In de Dode Zee rollen wordt de naam met alleen de vier klinkers geschreven.

Het masoretische nikud systeem bestond nog niet.

Een verschil tussen de Dode Zee rollen en de Masoretische tekst is het gebruik van de Wav.

De Wav kan dienst doen als een O of OE.

Waar we in de Dode Zee rollen vaak een Wav zien waar een O bedoeld wordt, bv. in de woorden Elohiem, Ja'aqov, Kol, Lo,

zien we dat in de Masoretische tekst de Wav vervangen is door de Cholem:

אלוהים	אֱלֹהִים
יעקוב	יַעֲקֹב
כול	כָּל
לוא	לֹא

Je zou dan verwachten dat in de Dode Zeerollen YeHoWaH er dan zo uit zou zien:

יהוה

maar dit is nergens in de Dode Zeerollen te vinden.

Regels van de grammatica

Het Hebreeuws heeft bepaalde regels bij het vormen van woorden.

Het werkt als volgt: Woorden hebben lettergrepen.

Er zijn open lettergrepen, **Consonant vocaal (Cv)**, en gesloten lettergrepen, **Consonant vocaal Consonant (CvC)**.

“Pa” is een open lettergreep maar “PaN” is een gesloten lettergreep.

In een drie letterig woord met twee lettergrepen is in het Hebreeuws de laatste lettergreep een gesloten lettergreep.

Het is dus To-RaH en niet ToR-aH, Sho-PhaR en niet ShoPh-aR. **Dus Cv-CvC.**

Een woord met vier letters kan op twee manier opgebroken worden:

1. **CvC-CvC**, bijvoorbeeld MiD-BaR (wildernis, woestijn).
2. **Cv-Cv-CvC**, bijvoorbeeld Be-De-ReKh (op de weg)

De Yod en de Wav kunnen fungeren als een medeklinker of een klinker.

De positie van de letter bepaald of het een klinker of een medeklinker is.

Aan het begin van een lettergreep is het een medeklinker, maar in het midden of einde van een lettergreep is het een klinker.

- **MoT** (dood), hier staat de Wav in het midden van de lettergreep en is het dus een klinker, de O.

מוֹת

- **To-RaH** (instructie), hier staat de Wav aan het eind van de lettergreep en is het een klinker, de O.

תּוֹרָה

- **MiTs-WoT** (inzettingen), hier staat de Wav aan het begin van de lettergreep, dus een medeklinker.

מִצְוֹת

- **DiN** (rechter), de Yod staat in de lettergreep, dus het is een I.

דִּין

- **Ya-WaN** (Javan=Griekenland), zowel de Yod als de Wav staan aan het begin van de lettergreep dus een Y (J) en een W.

יָוָן

- **Ya-Do** (zijn hand), de Yod is een medeklinker aan het begin van de lettergreep, de Wav is een klinker aan het einde.

יָדוֹ

Yahuah / Yahuwah en Yehudah

Een andere, veel gehoorde uitspraak is YaHUaH of YaHuWaH.

Dit komt door het woord YeHuDaH, de naam Judah, dat op 1 letter verschilt van YHWH, namelijk de Dalet.

Als je de dalet uit Yehudah haalt blijft er Yahuah over.

Dit is grammaticaal fout, dit kan in het Hebreeuws niet!

We nemen nu YeHuDaH als voorbeeld: Ye-Hu-DaH, hierbij is de Wav aan het EIND van de lettergreep dus een KLINKER. En het woord eindigt met een gesloten lettergreep.

Verwijder je nu de Dalet, dan wijzigt de hele structuur: Ye-Hu-aH klopt dus niet.

De Wav verschuift nu naar de laatste lettergreep -WaH, Ye-H-WaH, waardoor het een Wav ipv een U (oe) wordt.

De Hee kan niet als 1 letter blijven staan en moet dus naar de eerste lettergreep moet CvC-CvC!

Dus wordt het YeH-WaH. Maar dit is NIET de uitspraak voor YHWH, er gelden meer regels om tot de juiste uitspraak te komen.

Het toont alleen aan dat YaHuaH niet mogelijk is.

Hebreeuwse namen

Alle Hebreeuwse namen zijn zelfstandige naamwoorden met een betekenis:

1. **A-DaM**, betekent man
2. **No'aCh**, vertroosting
3. **Chaw-WaH**, leven geve

Sommige namen zijn een werkwoord:

1. **Ya-'a-QoB**, hij grijpt de hiel

Sommige namen zijn zelfs een samenstelling van meerdere woorden:

1. **YiSh-Ma'-'eL**, werkwoord YiSh-Ma', Hij hoort, 'eL aan het eind is Machtige

Hoe nu met YHWH?

Het kan op twee manieren ontleedt worden: **YvH-WvH** of **Yv-Hv-WvH**

In beide gevallen staan de Yod en de Wav aan het BEGIN van de lettergreep!

Daarom zijn het medeklinkers en GEEN klinkers.

Nu moeten we kijken welk zelfstandig naamwoord is of welk werkwoord het is.

Het kan er maar 1 zijn, het werkwoord HaWaH en betekent 'bestaan' of '(er) zijn'

Wordt een werkwoord vooraf gegaan door een Yod dan betekent dat "Hij bestaat" of "Hij is".

Wat zijn nu de klinkers?

YHWH wordt nergens in de Bijbel gebruikt als een werkwoord maar er is wel een werkwoord gerelateerd hieraan:

- dat is het werkwoord YHYH wat eveneens betekent “Hij bestaat” of “Hij is”

Dit werkwoord wordt vele malen in de Bijbel gebruikt en in Genesis 1:29 wordt het uitgesproken als:

H1961 yih•Yeh to you it shall be יְהִי־לָךְ

- HaYaH, verleden
- YiHYeH, toekomst
- HoWeH, heden
- YeHiY, wees/zij (licht) genesis 1:3, niet “laat er licht zijn” maar “licht zij!”

Hoe kom je van YH YH naar YH WH?

De tweede Yod wordt een Wav om het een 'speciale' naam te maken.
Het beste voorbeeld is de naam van Eva of Chawa in het hebreuws.

Stamwoord	חַיָּה	ChaYaH	
Mannelijk zelfstandig-naamwoord	חַי	Chai	
Vrouwelijk zelfstandig-naamwoord	חַיָּה	Chai•yah	= leven, gebruikelijk voor 'dier'
Eigenaam	חַוָּה	Chaw•wah	= leven gever, > Eva

Hier zie je de Yod veranderen in een Wav om het een speciale 'eigen' naam te maken.

De laatste Hee in YHWH is een klinker! Er staat geen dagesh in, en is dus stil.
Een Hee aan het eind heeft alleen maar een è, a of een o als voorgaande letter

Gebaseerd op namen als:

- ne•chem•Yah
- tze•fan•Yah
- 'a•mar•Yah,
- chiz•ki•Yah,
- ge•dal•Yah
- ze•char•Yah
- be•rech•Yah
- cha•nan•Yah
- 'oad•Ya•hu
- 'e•li•Ya•hu
- ye•sha'•Ya•hu
- yir•me•Ya•hu

en een woord als Hal-lu (wij prijzen) Yah, kunnen we met grote zekerheid vaststellen dat de Naam van de Schepper, de Eeuwige, de Ik Ben, de Ik Zal Zijn, is: יְהוָה **YaH•WèH**

Samaritanen

De Samaritanen, veronderstellen dat יהוה, Yahweh, vroeger de ware uitspraak was.

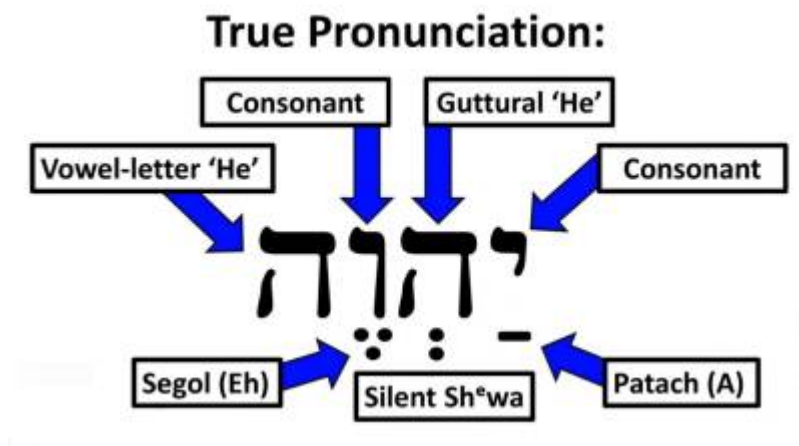
En ze hebben een extra grond voor deze veronderstelling in de afgekorte vormen יהי en יהי. (zie ook youtube: Justin v. Rensburg)

Het Paleo-Hebreeuwse אבגדאלפabet is tot op de dag van vandaag alleen bij de Samaritanen blijven bestaan.

Samengevat

- Hebreeuwse grammatica eist dat de **Wav een medeklinker** is
- 'Yah' en 'Yahu' eist dat de **eerste Hee een keelklank** is in YHWH
- 'Yahu' eist dat de **laatste klinker een è** is (Segol)
- 'Yahu' eist een **Shewa onder de eerste Hee** van YHWH
- 'Yahu' met een Qamets eist dat de **eerste klinker een A** is (Patach)
- Yahuah en Yahueh zijn onmogelijk (twee klinkers achter elkaar)
- Wah als laatste lettergreep is onmogelijk (de 'Qamets Hee' vervalt niet)
- Yahaweh is onmogelijk (zou samentrekken tot Yahaw)
- Ye.... is onmogelijk (zou geen Qamets in Yah gehad hebben)

Er is geen onzekerheid als we de grammatica begrijpen en de samengetrokken vormen Yah en Yahu.

Linkjes

<http://www.christipedia.nl/Artikelen/J/JHWH>

New Standard Bible Dictionary: "Jehovah" properly Yahweh...The form 'Jehovah' is impossible, according to the strict principles of Hebrew vocalization."

Jewish Encyclopedia, "Jehovah," vol 7, p87, "Jehovah": A mispronunciation (introduced by Christian Theologians, but almost entirely disregarded by the Jews) of the Hebrew 'Yahweh'... This pronunciation (Jehovah) is grammatically impossible; it arose through pronouncing the vowels of Adonai (Heb: the Lord) with the consonants of Yahweh,"

<http://messianicfellowship.50webs.com/howname.html>
<https://en.wikipedia.org/wiki/Jehovah>
<http://www.jewishencyclopedia.com/articles/8568-jehovah>
<http://www.bible-researcher.com/tetragrammaton.html>
<https://biblescripture.net/Hebrew.html>

Youtube.com

<https://www.youtube.com/watch?v=wRsbSLU9oFA>
Jeff Benner, Pronouncing the name

<https://www.youtube.com/watch?v=SxCQXWuZ9Ko&t=391s>
Jeff Benner, Is the name of God pronounced Yehovah?

<https://www.youtube.com/watch?v=Vz125u6K7W8>
Justin van Rensburg, The True Pronunciation of YHWH, the Creator's Name 1

https://youtu.be/FatR_eE6zMU
Justin van Rensburg, The True Pronunciation of YHWH, the Creator's Name 2

From:

<https://studie.famvisser.net/> - **Studie Pagina Chavoerah Maqor**

Permanent link:

https://studie.famvisser.net/doku.php?id=studies:stu_yhwh

Last update: **2024/03/16 21:25**

